

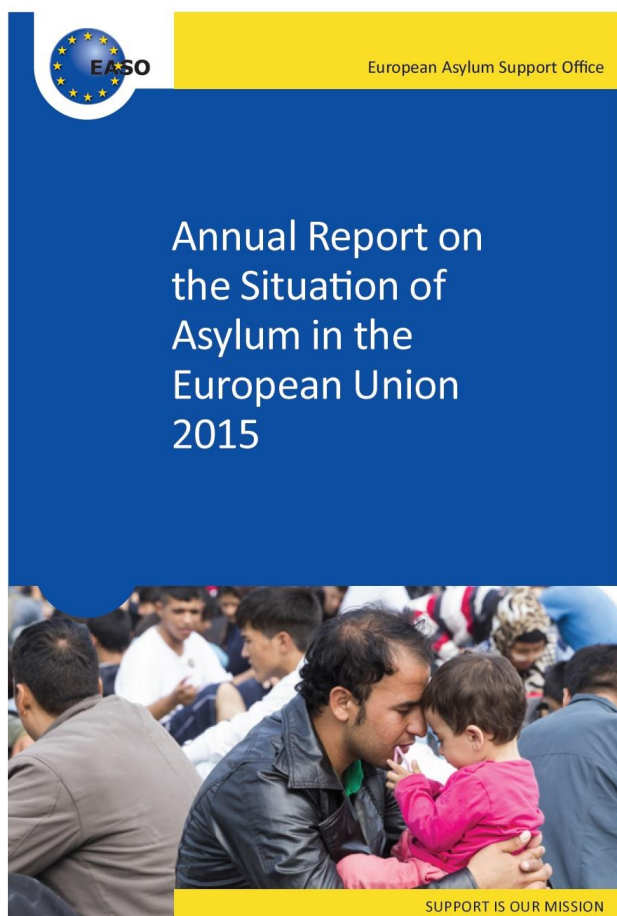
Основни констатации в годишния доклад на EASO относно положението в областта на убежището в ЕС за 2015 г.

Въведение

Годишният доклад на EASO за 2015 г. предоставя цялостен преглед на броя и естеството на молбите за международна закрила във всички 28 държави — членки на ЕС, плюс Норвегия и Швейцария (ЕС+). В него се разглеждат тенденциите в областта на убежището, включително основните проблеми и ответни мерки през годината, както и главните институционални и правни развития. Направен е и преглед на практическото функциониране на общата европейска система за убежище (ОЕСУ). Изходните данни са предоставени от държавите членки, ВКБООН, гражданското общество, информационни специалисти и служители на място.

Основни моменти в доклада

- През 2015 г. бяха подадени 1,4 милиона молби за международна закрила в ЕС+ — най-големият брой от началото на събирането на данни на равнище ЕС през 2008 г.
- От регистрираните кандидати за международна закрила най-много са гражданите на Сирия, държавите от Западните Балкани и Афганистан. Основните приемащи държави са Германия, Унгария, Швеция, Австрия и Италия.
- В края на 2015 г. броят на лицата, очакващи решение по молбата си за международна закрила в ЕС+, надхвърли един милион. Обемът на висящите молби се увеличи повече от два пъти в сравнение с 2014 г.
- Кризата в Сирия продължава да бъде решаващ фактор за броя на молбите за международна закрила в ЕС+. Молбите от сирийци надхвърлиха 380 000 — три пъти повече в сравнение с 2014 г.
- Броят на молбите от държавите от Западните Балкани през 2015 г. нарасна почти двойно до 201 405 кандидати, голямото мнозинство от които идват от Косово и Албания.
- При 196 170 подадени молби (увеличение с 359 %) Афганистан продължава да бъде една от основните държави на произход на кандидатите през изминалата година; тя е също страната с най-голям дял непридружени деца, кандидатстващи за международна закрила в ЕС+ (25 % от всички кандидати афганистанци).
- Двадесет и седем държави членки, съвместно с асоциираните по регламента от Дъблин държави, поеха задължение да презаселят 22 504 разселени лица от държави извън ЕС в рамките на две години, с което първите общи усилия на ЕС за презаселване постигнаха успех.

Програма за преместване

Във връзка с безпрецедентния приток на кандидати за международна закрила през 2015 г. беше приета програма за преместване в подкрепа на разположените на първа линия държави членки (Италия и Гърция), които бяха подложени на значителен натиск. Вследствие на предложение на Комисията от май 2015 г., Съветът прие две решения за създаване на временен и извънреден механизъм за преместване на 160 000 кандидати, очевидно нуждаещи се от международна закрила, от Гърция и Италия, което да се извърши в рамките на две години до септември 2017 г.

Непридружени деца

През 2015 г. общо 95 985 непридружени деца са подали молби за международна закрила в ЕС+ — почти четири пъти повече от предходната година. Най-големи увеличения бяха установени в четири основни приемащи държави: Швеция, Германия, Унгария и Австрия. Тези държави са регистрирали общо 70 % от всички молби за международна закрила, подадени от непридружени непълнолетни лица. Масираният приток на кандидати за

международна закрила, твърдящи, че са непълнолетни или малолетни, създаде проблеми във връзка с правилното определяне на възрастта и липсата или забавянето при осигуряване на настойници.

Инфраструктура за приемане

Ръстът на молбите за международна закрила през 2015 г. доведе до недостиг на места за настаняване в много държави членки, особено през летните месеци. Някои държави членки бяха принудени да удвоят или утроят капацитета си за приемане, като изтъкнаха необходимостта от по-голяма гъвкавост по отношение на инфраструктурата. Мерките, предприети за посрещане на тези трудности, включваха предоставяне на допълнителни места за постоянно и временно/спешно настаняване чрез създаване на нови центрове за първоначален прием и по-тясно сътрудничество между съседните държави членки.

Подкрепа от EASO

През изминалата година EASO продължи да оказва оперативна подкрепа на Гърция, Италия, България и Кипър. От септември 2015 г. EASO подпомагаше програмата за преместване от Италия и Гърция в други европейски държави въз основа на оперативните планове за преместване от горещите точки, подписани с двете държави членки, чрез разполагане на експерти, включително мобилни екипи, и чрез разработване на няколко инструмента в помощ на различните етапи на преместване (информационни листовки, информация преди заминаването, регистрация, определяне на подходяща държава за преселване, инструмент за установяване на уязвими случаи).

Развитие на националните системи за предоставяне на убежище

Срокът за транспониране на преработения текст на достиженията на правото на ЕС в областта на убежището изтече през 2015 г. и, съответно, някои държави членки извършиха законодателни промени в националните си системи за убежище. Успоредно с това, значителният приток на кандидати в някои държави от ЕС+ задейства извънредни механизми за управление на границите, бърза регистрация и обработка на случаите и преразглеждане на използването на специални процедури.

Информационна и правна помощ

През 2015 г. бяха направени няколко законодателни промени в държавите от ЕС+, които разшириха обхвата на информационната и правната помощ, предоставяна на кандидатите за международна закрила на различни етапи от процедурата. През 2015 г. тези области останаха проблемни, особено с оглед на увеличеното търсене и често ограничения набор от специализирани ресурси.

Стратегия за бъдещи периоди

В съответствие с предложение на Комисията за създаване на Агенция на Европейския съюз в областта на убежището, EASO навлиза в нов етап на развитие, придвижвайки се към нови и по-големи отговорности и към нов мандат въз основа на извършената до момента дейност.

Пълния текст на доклада можете да намерите на <https://www.easo.europa.eu/information-analysis/annual-report> на уебсайта на EASO